

Retningslinjer mot kjønnsstrakassering, seksuell trakassering og overgrep ved Oslo Buddhistsenter

Bakgrunn

Oslo Buddhistsenter (OBS) har som formål å arbeide for frihet, visdom og medfølelse.-Hver eneste dag jobber folk tilknyttet OBS for å skape sunne og trygge rammer for personlig vekst basert på Buddhas lære.

En forutsetning for et trygt miljø er at det ikke forekommer kjønns-, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep. Alle deler av OBS har derfor et ansvar for å forebygge dette, enten en er ordensmedlem, mitra, venn, ansatt, instruktør, eller frivillig. På denne bakgrunn er det en forutsetning at alle følger OBS sine retningslinjer mot kjønns-, og seksuell trakassering samt overgrep, og at mistanke om brudd på retningslinjene varsles og/eller tas tak i dersom en sak skulle forekomme.

Trakassering og overgrep regnes som brudd på de internasjonale menneskerettighetene, men forekommer dessverre i alle land, kulturer og miljøer. Det er ødeleggende for individet det rammer, og vil også være det for OBS som organisasjon. Forebyggende arbeid i organisasjonen er derfor viktig. Alle i OBS har et felles ansvar for både å identifisere og forebygge trakassering og overgrep, samt utvikle en kultur preget av respekt og trygghet for å gi gode miljøer på de arrangementer som foregår i OBSs regi.

Personer i OBS, som ellers i samfunnet, kan ha ulike oppfatninger av hva trakassering og overgrep er, og hvordan dette kan forebygges. Det er derfor viktig å ha åpenhet omkring det vi kan kalle akseptabel oppførsel med utgangspunkt i disse retningslinjer.

OBS sitt syn på trakassering på grunn av kjønn, seksuell trakassering og overgrep

Trakassering på grunn av kjønn, seksuell trakassering og seksuelle overgrep er uforenlig med de verdier OBS står for: å unngå å skade eller ta liv og praktisere kjærlig vennlighet. Vi har derfor nulltoleranse for diskriminering og trakassering uansett kjønn, etnisk bakgrunn, livssyn, funksjonsevne og seksuell orientering. Vi ser på det som brudd på Buddhas første etiske forskrift om ikke å skade andre (*ahimsa*).

Alle i OBS skal jobbe for å etablere trygge miljøer og en trygg atmosfære for alle som på ulike måter er i kontakt med OBS. Voksne må spesielt respektere barn og unges personlige rom og aldri overskride grensene for akseptabel oppførsel. Vi har derfor utarbeidet disse

retningslinjene for å håndtere trakassering på grunn av kjønn, seksuell trakassering og overgrep i OBS

Definisjoner

Med **“trakassering på grunn av kjønn”** menes uønsket adferd som er knyttet til en persons kjønn og som virker eller har til formål å krenke en annens verdighet.

Med **“seksuell trakassering”** menes uønsket seksuell oppmerksomhet som er plagsom for den oppmerksomheten rammer.

Med **“seksuelle overgrep”** menes enhver seksuell handling utført mot noen som ikke gir, eller er i stand til å gi sitt samtykke, der handlingen medfører subjektivt ubehag, smerte, frykt eller annen opplevelse av krenkelse. Det innebærer også seksuell omgang med mindreårige.

Følgende retningslinjer gjelder for alle som er tilknyttet eller jobber for OBS:

1. Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.
2. Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.
3. Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt støtende.
4. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler kjønn eller seksuell orientering på en negativ måte.
5. Vis respekt for andres privatliv.
6. Dersom det oppstår en nær relasjon mellom tillitspersoner og andre i organisasjonen bør partene være åpne om dette i miljøet. Lærere unngår eller viser ekstra aktsomhet hvis de innleder et seksuelt forhold til sin elev, spesielt det første året.
7. Ikke ha seksuell kontakt, fysisk eller emosjonelt med en mindreårig.
8. Ikke tilby noen form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.
9. Gripe inn og varsle dersom man opplever eller observerer brudd på disse retningslinjene.
10. Ved aktiviteter med barn sørger vi for at en voksen ikke er alene med barn.

Alle i styret, og de som leder aktiviteter ved OBS, har ansvar for at retningslinjene gjøres kjent i organisasjonen og at disse overholdes.

Fremgangsmåte ved tilfeller av trakassering på grunn av kjønn, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep

(Kommentar til styret: Vi må tenke godt igjennom hvordan man ønsker seg fremgangsmåten, herunder i hvilken grad man skal oppfordre/henstille/synliggjøre

viktigheten av at OBS styre blir informert. Se om fremgangsmåten presentert nedenfor er i samsvar med våre ønsker)

Til den som utsettes for kjønnstrakassering, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep:

Styret i OBS har full forståelse for at den som utsettes for kjønnstrakassering, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep kan ha utfordringer med å ta det opp med både den som har utført atferden og OBS. Likevel, av hensynet til deg selv og av hensyn til de øvrige i miljøet i OBS, oppfordrer vi til at saken gjøres kjent. Det er viktig at lovbrudd anmeldes slik at de det gjelder blir stilt til ansvar og kan lære å endre atferd.

Det er misforstått "snillhet" ikke å si ifra.

Melde fra til styret i OBS

For å forhindre videre uønsket atferd i miljøet i OBS er det viktig at styret gjøres kjent med saken.

Dette kan meldes på to måter

- Til styret i OBS direkte v/Gunaketu Kjønstad på e-post gunaketu@live.no.
- Til OBS sin president og ombudsmann Guhyavajra som er basert i Stockholm på e-post dh.guhyavajra@gmail.com.

Melde fra til en fortrolig person i OBS

Vi i OBS ønsker å ta vare på de som blir utsatt for uønsket atferd, og har samtidig forståelsen for at det kan være en terskel for å melde fra til styret. Ta derfor gjerne opp saken først med en uavhengig person du har et nært forhold til i OBS, som kan ta opp saken videre med styret.

Til den som oppdager eller har mistanke om kjønnstrakassering, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep:

Vi ønsker et miljø i OBS uten noen form for kjønnstrakassering, seksuell trakassering eller seksuelle overgrep. For å få et bedre miljø og forebygge dette, er det ønskelig at de som måtte utsettes for dette tør å ta opp saken. Dette kan dog være vanskelig, ikke minst gjelder det for barn og unge samt andre i et avhengighetsforhold. De som har blitt utsatt kan føle skam og skyld, usikkerhet, redsel for blant annet represalier eller straff og ikke minst redsel for ikke å bli trodd og dermed ikke selv tar opp saken videre. Det er derfor viktig å presisere at OBS ønsker at de som oppdager eller mistenker uønsket atferd varsler om dette. Dette gjelder enten man er ansatt, pårørende, tillitsvalgt, medlem eller frivillig.

Fremgangsmåte for varsling:

Seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn

1. Dersom man oppdager eller mistenker at noen utsettes for seksuell trakassering skal dette fremmes for styret ved OBS. Det er styrets ansvar å forebygge og å søke å hindre at seksuell trakassering foregår i organisasjonen.
2. Finner styret mistanken begrunnet, har den plikt til å handle. Hvilken prosedyre eller fremgangsmåte som velges, vil være avhengig av sakens karakter. Det bør uansett avholdes separate møter med begge parter. Avhengig av utfallet av samtalene, har styret plikt til å vurdere om det skal iverksettes eventuelle reaksjoner mot vedkommende, for eksempel oppsigelse, fratakelse av oppgaver, utestenging eller andre sanksjoner. Beslutningen kan ha store konsekvenser for den mistenkte og den som opplever å ha vært utsatt for seksuell trakassering. Derfor er det naturlig at initiativet tas av styret. Det er imidlertid et enstemmig styre av habile styremedlemmer som må ta den endelige beslutningen.
3. Styret må sørge for at taushetsplikten overholdes. Dette gjelder både overfor den som opplever seksuell trakassering og den som blir beskyldt for slik oppførsel. Styret har også taushetsplikt når det gjelder mulige sanksjoner.
4. Hvis styret, etter en helhetlig vurdering, mener at mistanken er ubegrunnet, må man beslutte å ikke foreta seg ytterligere i saken og forsøke å stoppe eventuell sladder og ryktedannelse.

Seksuelle overgrep

1. Dersom man oppdager eller mistenker at noen utsettes for seksuelle overgrep bør mistanken fremmes for en i styret ved OBS. Det er styrets oppgave å vurdere om den mistenkte skal anmeldes til politiet, eller om det skal iverksettes annen oppfølging, f.eks. oppsigelse, fratakelse av oppgaver, utestenging eller andre sanksjoner. Beslutningen har store konsekvenser for den mistenkte og den som kan ha blitt utsatt for overgrep. Derfor er det naturlig at den treffes av styret.
2. Finner styret mistanken begrunnet, hører saken ikke lenger hjemme hos OBS. Dersom mistanken gjelder overgrep mot mindreårige skal de foresatte straks informeres og skal sammen med sentralstyret bli enige om å anmelde saken til politiet. Det er politiet som gjennom avhør og undersøkelser vurderer saken. Ledelsen skal ikke selv opptre som etterforskere. Det kan likevel være viktig å følge opp slike saker internt i organisasjonen også under en eventuell rettssak, for å ivareta andre medlemmer, ansatte, tillitsvalgte, og/eller frivillige.
3. Styret har plikt til å sørge for at taushetsplikten overholdes. Dette gjelder både i forhold til den som opplever seksuelle overgrep og den som blir beskyldt for slik oppførsel, samt i forhold til mulige sanksjoner.
4. Hvis styret etter en helhetlig vurdering, mener at mistanken er ubegrunnet, må man beslutte å ikke foreta seg ytterligere i saken og forsøke å stoppe eventuell sladder og ryktedannelse.

Retningslinjene ble vedtatt av ..... den .....